

Els experts en la matèria han conclòs que el negre no és cap color, sinó l'absència de color. Ho han estudiat de fa anys i panys, en saben molt, però encara no han contrastat la tesi en qüestió amb la realitat del socialisme valencià. De fet, des que el 1995 va perdre un poder institucional que li semblava inherent, l'aspecte del PSPV-PSOE ha generat la paleta de negres mai no imaginada, una gamma tan rica com la de l'arc de sant Martí. Un arc en què cada banda competeix amb l'adjacent per a esdevenir-ne la més negra.

La tristor, la manca d'expectatives de canviar de color, caracteritza la vida de la formació. El grup parlamentari de les Corts valencianes és inactiu des que al desembre va acabar el període de sessions, una activitat que no es reviscolerà fins a mitjan febrer. Dos mesos en què, ben lluny de traçar estratègies conjuntes i d'avançar-se a la campanya electoral del maig, el neguit principal de la majoria de diputats haurà estat qui continuarà i qui no a les bancades del principal grup de l'oposició.

Un panorama fosc que Antoni Asunción, apartat de la vida del partit des que el 2000 va passar a l'empresa privada, va descriure en aquest setmanari el propassat 8 de juny. "No segueix la vida del partit —va reconèixer aleshores—, però és clar que les coses no van gaire bé." "No connectem amb els ciutadans, no transmetem com cal el nostre missatge", reblava a continuació. Amb tot, opinava que "Alarte i el seu equip han pacificat bastant el partit", motiu pel qual no esperava primàries per a decidir el candidat a la presidència de la Generalitat. "L'equip actual pot configurar un projecte molt atractiu", suggeria amb vista al futur.

Tres mesos després, l'1 de setembre, Asunción anunciava que volia ser ell, qui encapçalara el cartell electoral. Es va vendre l'empresa d'aqüicultura i va retornar al dia a dia de la formació amb què successivament havia estat alcalde, president de diputació, secretari d'estat, ministre i candidat a la Generalitat. Disfressat de Caín, ha revolucionat la calma relativa que imperava al PSPV, i tots els qualificatius que ha fet servir per a referir-se al projecte d'Alarte són als antípodes d'*atractiu*.

Paral·lelament, la direcció nacional del partit s'ha embarcat en un reguitzell d'acusacions que relacionen Asunción

Hola, Jorge, sóc Caín

Jorge Alarte comença a percebre la realitat del partit que dirigeix. El PSPV-PSOE viu revolucionat pel retorn d'Antoni Asunción, que ha estat suspès de militància. No és cap cas aïllat. La marea puja.

amb caps visibles del PP, com ara Rafael Blasco i Esteban González Pons, que haurien involucrat el Banc de València —filial de Bancaixa— en la compra de l'empresa de l'ex-ministre. El deute de l'empresa, segons que ha filtrat l'executiva nacional, pujava a trenta milions d'euros. Una teoria conspirativa que sembla que vol desestabilitzar el PSPV, com ha passat. El comitè nacional del 8 de gener va centrar-se en aquest episodi. La secretària provincial de València, Carmen Martínez, va llegir un escrit en què atacava sense embuts Asunción. Alarte, tot seguit, no sols va dir que compartia l'exposició de la seua mà dreta, sinó que va ampliar l'argumentari.

"Únicament dues intervencions de les disset que va haver-hi van defensar Asunción. Van ser només deu minuts, però molt sucosos: com si foren dues pastilles d'Avecrem, l'hora i mitja restant ens la vam passar parlant d'aquest tema; una cosa estrambòtica", explica un dels assistents. "Qui discrepa és un traïdor, van arribar a dir-los. Va ser molt fort."

“No compartesc el to d’Asunción, però encara menys la intervenció de Martínez, impròpia del càrrec que ostenta”, comparteix un altre assistent, que es demana per què han suspès temporalment de militància Asunción tan tard. L’acusació de “tupinada” a les primàries del PSPV va formular-la el 22 de setembre, però no l’han sancionat fins a començament de gener. El conflicte ha ocupat portades de diaris, i encara se’n parlarà més. Cal tenir en compte que l’expedientat ha anunciat que pensa obrir un altre procés a la justícia ordinària –el primer tenia a veure amb les irregularitats que va denunciar al recompte i ha estat admès a tràmit–, en aquest cas per injúries i calúmnies contra Martínez i Alarte mateix.

Un tercer membre del comitè nacional consultat per aquest setmanari explica que Alarte ha caigut a la trampa d’Asunción –“i, subsidiàriament, si és que les seues acusacions són certes, a la del PP”–, donant a aquest cas tanta rellevància. “Em fa l’efecte que volen rebentar-ho tot, que hi haja una mascletada de

collons”, diu. “S’han equivocat de mig a mig. Els convenia Asunción a primàries per a popularitzar Alarte, i han fet tot el contrari: per comptes d’afonar-lo a les urnes, l’han tractat com un apestat”, opina, i recorda que l’aspirant “només tenia el suport implícit de Francesc Romeu i de Ciprià Ciscar, a més d’alguna petita aportació de Leire Pajín, massa poca col·laboració per a poder guanyar unes primàries; el fet cert és que encara li’n podrien haver anul·lat més, d’avals”.

“Gent de la dreta m’ho ha demanat alguna volta: ‘Ei, i per què no et presentes? T’ajudarem tant com podem’, m’han dit. Blasco i González Pons hauran animat Asunción, però una altra cosa és que hi haja hagut contraprestacions”, comenta una persona amb pes al partit, que remarca el fet que Asunción no anunciara el seu retorn fins a la consumació del pacte d’Alarte amb el lermisme, pel qual Joaquim Puig no es presentava a les primàries, com s’havia especulat.

Un representant d’aquest últim sector raona que Asunción “no tenia cap desig de guanyar les primàries, sabia que li seria impossible”, però alhora considera simptomàtic que “una persona apartada del partit i sense cap projecte polític concret recollira tant suport en tan poc temps, cosa que demostra el malestar general, especialment a Alacant”. Tot plegat li fa pensar que Puig hauria derrotat en primàries Alarte, però que ha desistit perquè les expectatives electorals son pèssimes. “Alarte ha tingut tota la treva possible en els dos anys que fa que és secretari general, una sort de què no hauria gaudit Puig, en cas de guanyar el congrés del 2008. El problema no ha estat la divisió interna, sinó la seua incapacitat: s’ha preocupat més de ser sectari i autoritari amb qui no li era absolutament fidel, que no de presentar un programa engrescador a la ciutadania”.

Un asuncionista reconegut assegura que la situació del PSPV-PSOE li recorda “la deriva del PCE dels anys 80, quan perdien quadres alhora que perdien poder institucional. La sagnia de militants és terrible i ningú no hi dóna resposta; cada cop costa més d’obrir les cases del poble, fins al punt que sortegem viatges a Toledo per a poder omplir les taules amb interventors... Som un partit-bonsai, petit i amb uns fruits petitíssims”, en referència als ajuntaments cada vegada més modestos que els socialistes governen.

Una persona que va fer costat a Puig de manera decidida al congrés del 2008 li retreu que “haja guardat al calaix el discurs tan bo que va fer davant el plenari” i que haja accedit a una “aliança conjuntural” amb el secretari general elegit en aquell conclave. “Si us hi fixeu, Alarte tan sols s’identifica amb elements de la dreta: la despersonalització del País Valencià, la connivència amb l’Església, el sucursalisme respecte a Madrid...” Unes deficiències que troba igualment en Francesc Romeu, que va unir-se a Puig en contra d’Alarte ara fa dos anys: “Ha venut el discurs amb què va accedir al congrés per un càrrec a Renfe.”

Blanco i el PSPV. José Blanco, vice-secretari general del PSOE i ministre de Foment, el volia tenir ben a prop, Romeu. El coneixia de la seua etapa a l’escola de formació Jaime Vera i sabia de les seues aspiracions al si del PSPV. Romeu, de fet, va fer públic que volia liderar el partit a València, un lloc clau que Alarte havia reservat al seu llocincent, Salvador Broseta, que havia estat cap de comunicació de l’Ajuntament d’Alaquàs durant la seua etapa com a alcalde. Amb la renúncia de Carme Alborch a repetir a la candidatura municipal, Alarte ha bandejat Broseta com a alcaldable i ha situat Joan Calabuig, lermista de baixa intensitat que ja va incloure el 2008 a l’executiva nacional, amb què mira de repartir culpes, en cas de desfeta el 22 de maig. La cap de llista per Alacant, Elena Martín, és afi a Pajín, cosa que servirà per a solidaritzar el dolor.

El número 2 del PSOE vol continuar tutelant el PSPV, com fa des que Joan Ignasi Pla va dimitir al capdavant de la federació, el 2007. Al congrés del 2008 ja va situar-se clarament al costat d’Alarte i contra Puig, a qui va recomanar de no esdevenir-ne un contrapoder. “S’ha acabat la broma, Ximo”, digué davant l’auditori.

Curiosament, però, ara no ha persuadit Asunción perquè no es presentara a les primàries, i fins i tot va considerar-lo un “candidat excel·lent”. Quan fa tres mesos que aquell etzibà la paraula “tupinada”, l’ha suspès de militància.

El 23 de maig. La marea puja. Els diversos sectors del partit, esquifits com mai a causa del desànim imperant, miren de resituar-se en vista d’un escenari

El punyal i la rosa

16 ANYS FORA DEL PODER, 16 ANYS DE TENSIÓ INTERNA

El PSPV-PSOE ha estat incapaç, setze anys després de perdre la Generalitat Valenciana, de consolidar un projecte guanyador. Bona part de culpa recau en la imatge que transmet el partit, que ha viscut tot de crisis intestines en aquest temps. Repassem els pactes i les traïcions que hi ha hagut d'aleshores ençà. Un serial amb els elements típics d'una telenovel·la sud-americana.

1994

ABRIL DEL 1994

Al 7è congrés del PSPV-PSOE, **Joan Llerma** obté el suport del 79% dels militants, ben lluny del 98% que l'havia votat quatre anys abans, al 6è congrés. Tot i no estar-hi implicat, els casos de corrupció que assetgen l'executiu de Felipe González afecten la imatge del president valencià. Ciprià **Ciscar**, conseller d'Educació i Cultura amb ell, **comença a marcar terreny**.

MAIG DEL 1995

Eduardo Zaplana derrota **Joan Llerma** i posa fi a tres legislatures de governs socialistes al País Valencià. El pacte del PP amb Unió Valenciana, que el 1991 ja havia canviat de signe l'Ajuntament de València, ho fa possible. El 1995, el PSPV-PSOE també perd el consistori d'Alacant i les tres diputacions.

1995

JULIOL DEL 1995

Felipe González designa **Llerma** ministre d'Administracions Públiques. Alhora, obté una acta de senador que encara no ha abandonat: del 2004 al 2008, de fet, Llerma fou portaveu del PSOE a la cambra alta espanyola. A més, va ocupar la secretaria d'ocupació de l'executiva federal amb Joaquín Almunia, del 1997 al 2000. Allà **conviu amb Ciprià Ciscar**, el seu contrapès al PSPV, que del 1994 al 2000 és secretari d'organització del PSOE, el segon càrrec més poderós de la formació.

ANTONIO MORENO →

1996

MARÇ DEL 1996

José María Aznar guanya les eleccions estatals. **L'eixida de Llerma del govern simbolitza el canvi de cicle imperant**. El PP que percebia el País Valencià com un feu socialista inexpugnable, passa a dominar-ne tota l'estructura de poder: govern estatal, govern autonòmic, diputacions i les tres capitals de província. **La pau** que proporcionava l'acumulació de càrrecs institucionals **s'esguerra per sempre més**.

OCTUBRE DEL 1997

89 membres dels 147 de què consta el comitè nacional del PSPV i 9 dels 24 secretaris comarcals **presenten una moció de censura contra Romero** pel que consideren el menysteniment d'una part de la formació. Només feia quatre mesos que el secretari general havia pres possessió. **Llerma i Ciscar són al darrere** de l'operació, que busca celebrar un conclave extraordinari que "retorne la normalitat al partit". Mentrestant, proposen de crear una gestora. **Asunción** –de tarannà centrista i que secretament aspirava a ser el candidat a la Generalitat del 1999– i **Esquerra Socialista continuen del costat de Romero**, un *ménage à trois* per a barrar el pas al tàndem Llerma-Ciscar.

← JOAN LLERMA

postelectoral que es presenta mogudís-sim. Dificilment hi haurà cap congrés extraordinari abans del conclave previst per al 2012, cosa que pot permetre a Alarte de guanyar temps i una segona oportunitat, com reconeix en privat però no en públic: des que va presentar-se a la secretaria general, el 2008, ha insistit que si no hi ha una millora electoral sensible,

abandonarà la primera línia del partit. Una idea que va explicitar al comitè nacional del 27 de juny del 2009, immediatament posterior a les darreres eleccions europees, que van abocar una nova gerra d'aigua freda sobre la formació: "El joc de qüestionar-ho tot, sempre, i no concedir-hi temps, legitimitat ni espai perquè els projectes vagen cap endavant

ja s'ha acabat", va dir. "A ningú de dins [del partit] no permetré que participe de l'estratègia del PP de qüestionar un projecte encara inèdit i verge a les urnes", va afegir, abans de sentenciar que "ningú no podrà instal·lar-se a l'oposició interna ni permanent. Jo assumiré plenament les meues responsabilitats, i si aquest projecte, plenament legitimat el setembre de

Crisi de militància

Tradicionalment, el PSPV ha estat la segona federació del PSOE quant a nombre d'afiliats. El fet cert, però, és que la neteja dels censos impulsada per José Luis Rodríguez Zapatero va dibuixar un panorama molt menys falaguer. Dels més de 40.000 militants que deien que hi havia, als 17.000 que van comptabilitzar-se de manera fidedigna, la distància era abismal. A València ciutat, per exemple, el 2000 n'hi havia més de 4.000, i avui amb prou feines si superen el miler. Alarte, que va proposar-se de doblar la militància, ha vist com el partit ha passat de 26.402 afiliats a 21.340 en els dos anys que és secretari general.

JULIOL DEL 1997

Després de 18 anys al capdavant del partit, Lerma plega. Al 8è congrés, **Joan Romero** -breu vice-secretari d'aquell i líder del renovador Moviment pel Canvi- **supera de tres vots Antonio Moreno**, el candidat avalat per l'ex-cap del Consell. 199 delegats voten Romero —el suport d'Antoni Asunción i d'Esquerra Socialista (ES) esdevé clau—, i 196, Moreno, a qui feia costat no sols Lerma, sinó també Ciscar. És el primer dels molts matrimonis de conveniència d'aquest fulletó.

← JOAN ROMERO

JUNY DEL 1998

Clementina Ródenas, alcaldessa de València entre els anys 1988 i 1991, també aspirarà a liderar el cartell autonòmic. El sector lermista la convenç perquè competesca **a les primàries contra Romero i Asunción**, i Ciscar li dona un suport tímid, a fi de desgastar la candidatura d'Asunción. El dia 27, les votacions deparen un resultat ajustat: Romero obté 7.812 paperetes, per 7.383 d'Asunción i 7.160 de Ródenas. Aquesta presenta un recurs al comitè de garanties en què acusa Romero de fer servir recursos del partit en benefici propi. Asunción, de la seua banda, diu que 200 dels vots del guanyador no són vàlids. Amb tot, **Romero és proclamat candidat. L'ajuda d'alguns lermistes moderats ha resultat providencial.**

← CLEMENTINA RÓDENAS

ABRIL DEL 1998

Primàries al PSOE. **Josep Borrell**, de manera imprevista, **derrota Joaquín Almunia**, el secretari general que ha succeït a González. Al País Valencià, 13.868 militants voten Borrell, i 9.687, Almunia.

1997

1998

NOVEMBRE DEL 1997

El 8 de novembre, dues setmanes abans que es debata la moció de censura, **els ciscaristes se'n desdiiuen**. La retira de seguida que aconsegueixen que Romero amplie de 37 a 59 els integrants de l'executiva nacional. Una executiva en què, per cert, ja hi havia **Leire Pajín**, que a 18 anys era secretària de joventut.

MAIG DEL 1998

Asunción converteix els rumors en realitat i anuncia que **es presenta a les primàries del PSPV-PSOE** que han de determinar el candidat a la Generalitat del 1999. Tot i que va ser clau a la victòria de Romero, l'ex-ministre d'Interior **se n'ha distanciat molt**. Sap que Romero vol ser el cap de cartell.

ANTONIO ASUNCIÓN →

OCTUBRE DEL 1998

Canvi de parelles: Lerma s'acosta a Romero i Ciscar fa pinya amb Asunción. L'ex-president valencià, que en principi donava suport a Almunia, ara s'alinea amb Borrell per tal de descol·locar Ciscar, el secretari d'organització de l'executiva federal. Asunción, també borrellista, s'uneix a Ciscar —que hi té un pes inferior i que és mà dreta d'Almunia— per tal que Romero no es consolide al capdavant del PSPV. **L'asuncionisme demana obertament que Romero pacte les llistes del 1999.**

Text: Víctor MACEDA
Gràfic: Vanesa PRIETO

l'any passat [2008], fracassa en allò que únicament importa, les eleccions autonòmiques, me n'aniré aquell mateix dia”.

Cap dels socialistes consultats no creu que Alarte compleisca la seua paraula i diga adéu en cas que al maig les enquestes es facen en realitat i el PSPV perda la fatídica barrera del 30% dels vots, que sempre ha superat de manera

còmoda. “Açò és una lluita pel poder i, un cop aconseguit, no voldrà deixar-ho... On se n'aniria, si no?”, apunta el primer escèptic. “Per dolent que siga el resultat, és clar que no plegarà”, insisteix el segon. “No s'ho creu ni ell, això... Dirà que és un moment complicat i que cal fer pinya”, preveu el tercer. “Quan s'aixeca una bona polseguera, abans de prendre

cap decisió cal que escampe, per a poder veure-hi bé”, admet l'asuncionista.

La dimissió d'Alarte menaria a una comissió gestora que governaria el partit fins el congrés de l'estiu del 2012, un cop passades les eleccions estatals. Un congrés extraordinari només s'esdevindria en cas que la situació fora ingovernable, com va passar entre el 1999 i el 2000,

JOAN IGNASI PLA

SETEMBRE DEL 1999

Congrés extraordinari del PSPV a només sis mesos de les eleccions estatals. La situació és tan **caòtica** que cal trobar-hi una eixida. El drama, però, s'agreuja. Després de 22 hores de conclave, **Joan Ignasi Pla** –proper a Romero i lermista de baixa intensitat alhora– és **escollit secretari general** amb un 43% dels vots. La resta de delegats s'absenta de la votació, en repulsa a l'acord entre Lerma i els renovadors, que copen el comitè nacional. **Ciscar**, que havia ofert a Asunción la secretaria general per no restar-ne aïllat, **divideix el partit per la meitat**.

Asunción, que en un moment de la nit semblava predestinat a la secretaria general –amb Pla com a vice-secretari–, evidencia el seu malestar pel **pacte Lerma-Pla** en renunciar a l'acta de diputat a les Corts l'endemà mateix del congrés extraordinari. És l'avantsala de la seua retirada de la política, que el durà a l'empresa privada els següents onze anys. **L'asuncionisme ha mort**.

48 hores després d'haver estat proclamat nou líder del PSPV, **Joan Ignasi Pla dimiteix** el càrrec. Li ho demana de manera expressa Joaquín Almunia, secretari general del PSOE, que també fa saber a Joan Lerma –secretari d'ocupació de l'executiva federal– el seu descontentament per la **"imatge deplorable"** que exporta el socialisme valencià, "fins i tot més dividit" que abans del congrés extraordinari.

72 hores després del conclave fracassat, **Ciscar dissenya una gestora** amb gran pes municipalista i en què **el seu sector és el majoritari**. Dels catorze integrants, nou hi són ben proclius: se'n destaquen el **president, Diego Macià**, a qui Ciscar havia proposat per a la secretaria general durant el congrés extraordinari; la vice-presidenta, Empar Navarro; el secretari d'organització, Francesc Romeu, i el portaveu, **Jorge Alarte**, un tàndem de 25 anys que jugarà un paper important al futur del partit. Els cinc membres no alineats amb Ciscar no prenen possessió del seu càrrec a la gestora, però, i el secretari general en nomena tres de nous, tot reduint la composició final a **dotze persones del seu sector**.

Renovadors, lermistes i asuncionistes miren de recollir signatures de delegats del recent congrés extraordinari per forçar-ne un de nou. Paral·lelament, Esquerra Socialista i els asuncionistes ja sense Asunción anuncien que **recompondran el Moviment pel Canvi** que va impulsar Romero al lideratge de la formació. Els renovadors romeristes, però, es mantenen propers a Lerma. Ciscar s'ho mira tot des de la seua talaia madrilenya.

ABRIL DEL 1999

Carme **Alborch rebutja** una oferta de ser la candidata socialista a la presidència de la Generalitat. Era l'opció preferida a la seu del PSOE. Finalment, Antoni **Asunción**, que va quedar en segon lloc a les primàries del PSPV, **en serà el cap de llista**. El comitè nacional ho aprova amb un 65% dels vots, a només 51 dies del dia D.

CARME ALBORCH

OCTUBRE DEL 1999

El càrrec de **portaveu parlamentari** del PSPV-PSOE, que ha ostentat de manera tan fugaç Asunción, recau de nou en la figura d'**Antonio Moreno**, alacantí derrotat per Romero al congrés del 1997, però, malgrat això, cap de l'oposició a les Corts durant el primer lustre de la **travessa socialista pel desert**.

JUNY DEL 1999

El PSPV-PSOE perd 40.000 sufragis respecte al 1995 però manté el percentatge de vot pel descens de la participació. La mala notícia per als socialistes és que **Zaplana aconsegueix la majoria absoluta**. La **fagocitació d'UV és un fet**, i no farà sinó confirmar-se en comicis successius. **Des del 1999, que el PP governa amb majoria absoluta el País Valencià**.

MARÇ DEL 1999

Cinc dels nou membres del comitè de llistes del PSPV-PSOE –els no afins a **Romero**– tomben la proposta elevada pel secretari general, que immediatament **dimiteix el càrrec**, abandona l'escó de diputat al Congrés i s'aparta de la cursa electoral valenciana. Resten tot just dos mesos per als comicis del 27 de maig, i els cartells amb la seua cara ja són al carrer. **Ciscaristes i asuncionistes pacten una gestora que presidirà Juana Serna**, secretària del comitè de llistes que ha forçat l'adéu de Romero. Els renovadors que aquest representava acusen Ciscar de teledirigir el PSPV des de la direcció federal socialista, i a Asunción, de ser-ne còmplice.

JOAQUÍN ALMUNIA →
I JOSEP BORRELL

MAIG DEL 1999

A un mes dels comicis europeus del 1999, **Josep Borrell dimiteix com a candidat del PSOE a la Moncloa**. La decisió té efectes directes sobre el PSPV: el també dimíit Joan Romero i els seus rivals en primàries –Antoni Asunción i Clementina Ródenas– hi eren afins. En canvi, Ciprià Ciscar és la mà dreta de l'aparell que controla Almunia, com a secretari d'organització plenipotenciari, i sense Borrell té més facilitat per a influir-hi, al PSPV. **Almunia passarà a ser l'únic referent del partit**, ja que substitueix el català com a presidenciable.

coincidint amb la majoria absoluta de José María Aznar. En tan sols dotze mesos, el PSPV-PSOE va tenir tres gestores i va viure dos congressos, un dels quals extraordinari. Fou l'època més convulsa de la història del partit.

Futur... Quin futur? Més enllà de l'esperança de vida d'Alarte, el gran enigma

consisteix a esbrinar quines aliances poden produir-se en el futur perquè torne a eixir una direcció estable. L'actual, amb el 51% de suport al congrés del 2008 –282 vots a Alarte, 262 a Puig–, ho és infinitament més, d'estable, que la nascuda del congrés extraordinari del 1999, quan Pla va ser escollit pel 43% dels delegats. La resta va abandonar la sala en discon-

format amb el pacte entre renovadors i lermistes.

En aquest sentit, l'alarisme encara és un xiquet que mira de trobar amics amb qui sentir-se fort. L'actual secretari general de país només controla la direcció provincial de València –una nova estructura que ha deixat en segon pla la de caire comarcal, amb la dificultat de

CIPRIÀ CISCAR

ABRIL DEL 2000

Tot i que volia mantenir l'anterior, **Ciscar es veu obligat a refer la gestora**. Hi consolida Empar Navarro a la vice-presidència, Romeu a la secretaria d'organització, i Francisco Ruiz a l'àrea de finances, i entre les novetats hi ha el president, Francisco Granados, una persona neutral que mira de posar-hi pau abans del congrés ordinari previst per al setembre.

MARÇ DEL 2000

José María Aznar obté majoria absoluta a les eleccions espanyoles. El PSPV-PSOE, de la seua banda, se situa al seu nivell més baix de vot en uns comicis estatals (34%), inferior al de les dues últimes convocatòries amb Felipe González com a candidat (el 1993 i el 1996, el PSPV havia obtingut el 38%) i molt per sota dels percentatges que aconseguirà el 2004 i el 2008 (43% i 41%, respectivament). **Almunia presenta la dimissió irrevocable** la mateixa nit electoral.

Pocs dies després de la victòria d'Aznar, **Diego Macià dimiteix com a president de la gestora del PSPV, en disconformitat** amb la inclusió de Javier Paniagua a la direcció provisional del PSOE sense consultar-ho prèviament a la federació valenciana. Paniagua, d'adscripció molt ciscarista, s'ha sumat a la comissió política (àlies "gestora") que ha de dirigir el rumb del Partit Socialista fins al congrés del juliol. La renúncia de Macià no és l'única: Antonio Moreno, tot i l'acostament al ciscarisme que havia experimentat darrerament, avisa que **no pensa continuar com a portaveu** a les Corts i demana que li busquen un relleu.

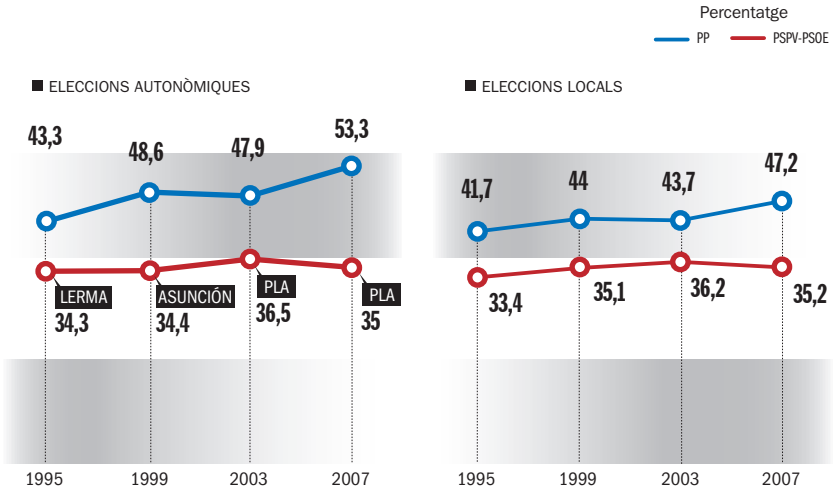
DIEGO MACIÀ

JULIOL DEL 2000

35è congrés federal del PSOE. José Luis Rodríguez Zapatero sorprèn i arriba a la **secretaria general** amb un discurs renovador. Supera de només vuit vots José Bono, el candidat preferit per la majoria de barons territorials. La delegació del PSPV hi acudeix dividida: la part majoritària, encapçalada per José Luis Ábalos, inclou lermistes, renovadors, asuncionistes i Esquerra Socialista, representa el 65% dels delegats al conclave. La minoritària, liderada per Ciscar, el 35%. Hi ha llibertat de vot, i cadascú fa la seua aposta: **Ábalos és l'home de Zapatero al País Valencià, Pla fa costat Rosa Díez, i Ciscar s'hi manté imparcial**.

Leire Pajín accedeix a la direcció federal del PSOE com a secretària de moviments socials i ONG. El seu pes **anirà 'in crescendo'**, de fet. Ha conegut Zapatero al Congrés, hi han connectat de seguida, i ara començarà a recollir els fruits. La importància creixent de Pajín es materialitzarà sobretot a les comarques d'Alacant i decantarà el congrés del PSPV del 2008, que elevarà Jorge Alarte a la secretaria general. Esdevindrà **la militant del PSPV-PSOE amb una relació més estreta amb Zapatero**.

Evolució del vot

Entre el 34,3% i el 36,5% dels vots, l'evolució del suport electoral al PSPV-PSOE Els darrers setze anys demostra una atonia generalitzada. Mentrestant, el PP s'ha enlaira per damunt del 50%, cosa que probablement repetirà el propi vent 22 de maig. L'èxit s'ha estès als municipis, on també és, de llarg, la força predilecta. En aquest cas, els socialistes s'han mogut entre el 33,4% i el 35,2% dels vots. Molt més greu que això és la traducció als consistoris: municipis com Alcoi, Torrent, Paterna o Algemesí són en poder del PP, una cosa impensable els anys 90. De les poblacions de més de 40.000 habitants, de fet, als populars només els resta conquerir Elx i Gandia. Durant la present legislatura hi han esmolat les dents, per engolir-les al maig.

SETEMBRE DEL 2000

9è congrés nacional del PSPV-PSOE. Joan Ignasi Pla, ara sí, **accedeix de manera estable a la secretaria general**: obté 179 vots, per 169 de José Luis Ábalos, 28 d'Andrés Perelló (ES) i 19 de l'asuncionista Josep Bresó. Tot i que Ábalos ha estat l'home de Zapatero al País Valencià (Pla ho ha fet a Rosa Díez), la direcció federal no es posiciona de manera unànime. **Blanco li fa costat** a última hora, mentre Jordi Sevilla dona suport a Pla. **Ciscar també aposta per Ábalos: vol evitar la victòria del lermisme i dels renovadors romeristes**.

OCTUBRE DEL 2000

Joaquim Puig és nomenat **portaveu parlamentari** a les Corts valencianes. Rellena Antonio Moreno, que els cinc anys que ha desenvolupat aquesta funció ha estat confirmat per direccions nacionals de signe molt divers.

Text: Víctor MACEDA
Gràfic: Vanesa PRIETO

sincronització corresponent— i, d'aquella manera, l'agrupació de la ciutat de València, que els lermistes voldrien controlar d'ara endavant, després d'haver situat Joan Calabuig com a alcaldable. La disputa d'aquest amb Broseta sobre la manera com dur a terme la campanya electoral és una lluita pel comandament d'una agrupació municipal molt més

pomposa —s'han multiplicat les agrupacions de districte— que no realment efectiva —té menys de 2.000 afiliats, una xifra pobra en una ciutat de 800.000 ànimes—, per bé que amb un valor simbòlic innegable.

El lermisme, que ha pactat amb Alarte la tradicional *pau per territoris*, no ha avançat posicions d'una manera notable

al tauler del PSPV, des que va quedar-se a tocar de guanyar el congrés del 2008. Puig obtingué el suport de 150 dels 565 delegats presents en aquella cita, xifra a què afegí suports conreats per Francesc Romeu i Esquerra Socialista. En total, a la votació definitiva per a escollir el secretari general, a Puig van votar-lo 262 delegats, el 47% del plenari.

JORGE ALARTE →

RODRÍGUEZ ZAPATERO →

MARÇ DEL 2004
Zapatero guanya els comicis estatals i el PSPV obté un suport del 43%, només comparable amb els resultats dels anys 80. Els valencians Pedro Solbes i Teresa Fernández de la Vega –amb un pes orgànic nul, això sí– esdevenen els dos vice-presidents del lleonès, mentre Jordi Sevilla assumeix la cartera d'Administracions Públiques, i Leire Pajín, la secretària d'estat de cooperació.

JULIOL DEL 2004
 El 10è congrés del PSPV-PSOE es presenta molt més plàcid, atès que hi ha un únic aspirant a la secretaria general, Joan Ignasi Pla. Amb tot, el suport a la seua continuïtat no supera el 82%, i el de la seua nova executiva, el 62%.

MAIG DEL 2003
 El PSPV torna a perdre les eleccions valencianes, però redueix l'avantatge del PP a onze punts. Quatre anys abans, la diferència entre totes dues formacions havia estat de catorze punts.

JUNY DEL 2006
 Pla anuncia que el 2007 **Carme Alborch serà la candidata socialista a l'alcaldia de València**. Un rostre molt conegut, el de l'ex-ministra de Cultura, que busca captar nous suports al cap i casal, on voten un de cada sis valencians i la distància entre els dos partits majoritaris supera els vint punts. Aquesta decisió valenta, a més del pacte preelectoral entre Esquerra Unida i el Bloc sota la marca **Compromís**, fan pensar que l'esquerra pot arrabassar la Generalitat al PP.
Els socialistes fan pinya.

JUNY DEL 2005
 Pla pressiona l'agrupació socialista d'**Alacant** perquè no aprobe el pla urbanístic que el govern municipal, del PP, pretén dur a terme al **barri de Rabassa**. Els 15.000 habitatges previstos són considerats excessius per la direcció nacional, però no pel grup municipal. El **torcebraç** acaba amb la dimissió del secretari local, Juan Antonio Román, i a la **designació d'una gestora encapçalada per Antonio García Miralles**, president de les Corts en temps de Lerma i referent d'aquest sector al sud.

DESEMBRE DEL 2001
Josep Sanus, alcalde d'Alcoi durant 21 anys i militant socialista des de 27 anys enrere, **se'n va del PSPV-PSOE**. **Desencantat** amb la línia marcada per Pla, que mira de rejuvenir els quadres dirigents de l'organització, va aplanar el camí de l'alcaldia al PP local.

ABRIL DEL 2002
 La calma que comença a respirar-se al partit després del **bienni negre** 1999-2000 queda suspesa quan Ciprià **Ciscar** anuncia que optarà a liderar la llista del PSPV-PSOE a la Generalitat del 2003. Obté els avals necessaris, de fet, però **fracassa** el dia de les votacions internes: Pla rep 10.190 paperetes, i Ciscar, 3.273. **El secretari general referma el seu domini.**

JOSÉ BLANCO →

SETEMBRE DEL 2007
Pla dimiteix el càrrec per no haver abonat encara unes **obres** que un constructor amic havia fet a sa casa mesos abans de les eleccions autonòmiques i municipals. Després de set anys i dos mesos al capdavant del partit, Pla **dóna pas a una gestora que, designada per Blanco, situa Lerma com a president**. Hi ha representades, però, les diverses famílies del partit, **Leire Pajín** inclosa, que assumeix la vice-presidència i que tindrà molt a dir en el futur de la federació valenciana.

FERNÁNDEZ DE LA VEGA →

MARÇ DEL 2008
 Tres membres del govern espanyol amb **ínfima ascendència** al si del PSPV lideren les llistes al Congrés del 2008. **Bernat Sorria, Teresa Fernández de la Vega i Jordi Sevilla** es presenten per Alacant, València i Castelló, respectivament. Els socialistes tan sols perden dos punts respecte al 2004.

El pes del lermisme no ha minvat gaire, però una altra cosa és la situació dels suports conreats per Romeu: al congrés del 2008, oficiosament tenia 94 avals, però no els va presentar perquè no arribava al mínim requerit, i els malpensats sospiten que no superava la cinquantena. Suports avui desmobilitzats per actituds poc digeribles, com ara avalar Alarte per

a presentar-se a les primàries alhora que animava els seus a fer-li la contra avalant Asunción. A més, la intercepció de Romeu via Renfe ha tingut el seu efecte. La plataforma que liderà Leire Pajín i que va encimbellar Alarte tampoc no fa salts d'alegria. L'episodi de la moció de censura de Benidorm l'ha feta forta al sud, però l'ha afeblida més amunt de la

Marina. Les diferències entre la ministra de Sanitat i el líder del PSPV-PSOE també els han trasbalsat. El 2012, en cas que els socialistes perden la Moncloa, Pajín no arrossegaria tants interessos com el 2008, quan era secretària d'organització federal. Quant al ciscarisme, sempre concentrat a l'Horta i tan maquiavèl·lic, va

SEPTEMBRE DEL 2010

Onze anys després de retirar-se de la vida política, **Antoni Asunción anuncia que opta a la liderar la llista autonòmica** del PSPV-PSOE. En dues setmanes, Asunción, que ha perdut gairebé tota la base que als anys 90 li donava suport, és capaç de reunir 3.241 avals, una quarantena per damunt de la xifra de tall. Disconformes pel sistema de recompte que pretenen dur a terme, els seus representants abandonen la seu del partit. L'endemà es farà públic que n'hi havia dos-cents d'invàlids i que, per tant, no hi haurà primàries. **Asunción s'afanya a acusar Alarte de practicar una "tupinada"** i fins i tot titlla ex-amics seus d'"estalinistes". Asunción acudeix a la justícia ordinària per una possible vulneració de drets fonamentals.

MAIG DEL 2007

Els resultats electorals són catastròfics. El PP de Camps renova i amplia la seua majoria absoluta, tot deixant els socialistes a divuit punts. Alborch amb prou feines si suma cap vot nou i, pitjor encara, **el cinturó roig que envoltava València passa a ser blau:** Torrent, Paterna i Paiporta, sense anar més lluny, cauen del costat del PP, que també continuarà amb comoditat al govern de les tres diputacions.

JORDI SEVILLA

JULIOL DEL 2007

Ricard Torres, diputat al Congrés i ex-alcalde de Llíria (Camp de Túria), demana un congrés extraordinari que pose fi a l'etapa de Pla al capdavant del PSPV-PSOE. **Defensa la candidatura del ministre Jordi Sevilla** a la secretaria general. La direcció federal, però, s'estima més no obrir encara el meló successor i vol esperar que passen els comicis espanyols del març del 2008.

OCTUBRE DEL 2010

Remodelació del govern de Zapatero que afecta el PSPV. De la Vega causa baixa, i **Pajín**, alta. La **nova ministra de Sanitat**, però, abandona la secretaria d'organització del PSOE, que ara passarà a ocupar-la Marcel·lí Iglesias. **La fiscalització de Pajín era una llosa per Alarte**, que ara troba que tindrà més llibertat de moviments.

JUNY DEL 2009

Les eleccions europees suposen una patacada important per al PSPV. El PP guanya de catorze punts i els socialistes valencians queden a vora cinc punts de la mitjana estatal. Al comitè nacional immediat, **Alarte diu que el seu examen no era aquest, sinó el del 2011.** "Si aquest projecte fracassa a les eleccions autonòmiques, me n'araré aquell mateix dia", afirma.

JULIOL DEL 2007

Jorge Alarte, a qui Pla no ha volgut incloure a les llistes del 2007 per por que resultara un contrapoder al si del grup parlamentari, **diu obertament que aspira a ser el nou secretari general**, quan els òrgans del partit determinen que ha d'esdevenir-se el conclave successor. Critica la política d'acostament a Esquerra Unida i Bloc que ha caracteritzat Pla i que, segons Alarte, ha fet percebre el PSPV com a **massa escorcat a l'esquerra.**

GENER DEL 2011

Asunción és suspès de militància per la direcció federal. L'executiva nacional carrega contra ell, i aquest, assegura que s'hi querrellarà per injúries i calúmnies.

Joan Calabuig, alcaldable de València i lermista moderat, **amenaça de dimidir com a cap de cartell** si Salvador Broseta, secretari local proper a Alarte, no li dóna suport entusiasta per fer-hi la campanya.

JOAN CALABUIG

SEPTEMBRE DEL 2009

Dotze regidors del PSPV-PSOE a Benidorm demanen la baixa del partit i arriben al govern com a regidors no adscrits i de la mà de José Bañuls, ex-regidor del PP. Maite Iraola, mare de Pajín, és una de les persones que deixa de militar a la formació del puny i la rosa. Alarte els havia **amençat amb l'expulsió**, si incomplien el **pacte antitransfuguisme** sota les sigles del partit.

FRANCESC ROMEU

José Blanco, flamant ministre de Foment, nomena **Francesc Romeu director d'Innovació i Accessibilitat de Renfe.** Vol allunyar-lo del País Valencià, on ha anunciat que vol optar a liderar el partit del cap i casal. **Blanco i Alarte se senten cada dia més units**, ni que siga en contraposició a Pajín, amb qui mantenen una guerra freda.

NOVEMBRE DEL 2008

La **feblesa del lideratge d'Alarte** queda evidenciada en els tres congressos provincials constituents, que deixen en segon pla les executives comarcals preeminents fins aleshores. El secretari general tan sols és capaç de tutelar el de València, on situa a la secretaria la seua mà dreta, l'alcaldesa de Quart de Poblet, Carmen Martínez, però **ha d'assumir la superioritat de Pajín a Alacant** -Ana Barceló, alcaldessa de Saix, n'és l'escollida- i **la del lermisme a Castelló**, on esdevé secretari provincial **Francesc Colomer**, alcalde de Benicàssim.

AGOST DEL 2008

Cinc aspirants a la **secretaria general** recullen avals entre la militància: el lermista **Joaquim Puig** i **Jorge Alarte** són els únics que semblen tenir-los garantits. Sobretot el segon, que rep el suport entusiasta de les comarques alacantines, on més poder té Leire Pajín. Aquesta, però, abans ha mirat de convèncer els alcaldes d'Elx i de Saix, Alejandro Soler i Ana Barceló, perquè es llancen a la cursa de la secretaria general. Els altres tres aspirants que volen superar el tall -els cal l'aval del 20% dels 565 delegats- són **Francesc Romeu** -que no arribarà al centenar-, **José Luis Ábalos** i **Ana Noguera**, ex-candidata a l'alcaldia de València i antiga membre del corrent Esquerra Socialista.

SEPTEMBRE DEL 2008

Alarte, com era de preveure, supera de llarg el tall dels avals. En recol·lecta 263, una xifra que **s'acosta a la majoria absoluta del congrés.** Puig, que en presenta 150, arriba a un acord amb Romeu i Esquerra Socialista i fa un discurs autonomista respecte a Madrid, que dóna suport explícit a Alarte. **A la votació final, Alarte obté 282 vots, i Puig, 262.** La ponència del congrés, que significava un tomb al centre i que, entre més coses, canviava el nom del partit, és esmenada en profunditat. El PSPV no serà PSCV, almenys de moment: el 95% dels militants hi voten en contra.

LEIRE PAJÍN

JULIOL DEL 2008

Al 37è congrés del PSOE, **Leire Pajín és escollida secretària d'organització.** Només per darrere de Zapatero i de Blanco, aviat toparà amb aquest últim i mirarà de desmarcar-se'n. Abans, però, miren de teixir un **congrés del PSPV unitari i poc sorollós.** No ho aconseguen.

sindicar esforços amb Asunción en un *remake* d'episodis passats. El 2008 va treballar a favor de Pajín -d'Alarte, vaja, i contra el lermisme- i ara ha fet costat a una oferta que feia perillar el futur del secretari general. En principi, Ciscar se situarà allà on més mal puga fer als seguidors de Lerma, si és que hi ha dues opcions successòries.

I els asuncionistes... Els pocs que queden -i aquest és el mèrit, haver recollit 3.000 signatures sense estructura- seguiran el seu referent. Un d'ells ja avisa: "Antoni té el vici de la política i no ha tornat de manera momentània. Si no és al PSPV, en farà en un altre lloc", i no precisament al PP. La possibilitat que cree un partit no és descartable, doncs.

Finalment, un lermista destacat dóna pistes sobre el futur del partit. "Pactar amb Pajín per tal de tenir la secretaria general? És clar que podria ser! I tant que pot ser! Fins i tot podríem haver-ho fet ara, si així ho haguérem volgut..."

Victor Maceda